Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

רעדאקטאר: פרעדריך אונד פרייזאנ.
אונד קאסטע
פיר עסטערריך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
חאלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיר'ס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד. — קר. ע. וו.
חאלביעהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולד. 45 קר. ע. וו.

אויף די. זיך צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומערירען
אונד דער פרענומעראנדו-שטעלע
בענינגט פיר דעם פעסטער לויד
ערסטען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ. 29
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראנדו-
אנס-גלעכר צו ריכטען בעליעבן.

פעסט, פרייטאג ב אייר ה.תרמ"ב. Nr. 46. פיערצעהנטער יאהרגאנג Pest, den 21. April 1882

21¾ מיליאנען.

יעטצט האט אונס דיא דעלעגאציאן גלוקליך געמאכט: זיא האט דעם קריעגס-מיניסטער אן דען פערלאנגטען, 23¾ מיליאנען (אדער געניעער: אן דען 23,733,000 גולדען) 2,033,000 גולדען אבגעהאנדעלט אונד אבגעשאבערט, זיא האט יעטצט נור 21,700,000 (אלזא אונגעפעהר, 21¾ מיליאנען) בליבען, אן דיעזער סוממע קאממען אנגעפעהר 6 מיליאנען איין אויסבייא דער בעפעסטיגונגען אונד שטראסען אונס זידען אונזערער מאנארכיע.

אלזא נור, 21¾ מיליאנען! — אבר דאס עס איינע וויינציג סוממע וועדע, דיא מאן ליכט הרייסבלאזען קאנן! — אונד דאנן וויסען עס דענן דיא הערדען דעלעגירטען, וויא דיא אונגעפעהר 2 מיליאנען אונד נוכט מעהר אדער וועניגער אבהאנדעלן? — אונד דאנן ווירד זיך דענן אונזער הערר קריעגסמיניסטער זא גנייא אונד פינטלוך נאך דעזער בעווילליגטען סוממע רוכטען? — וועגן זיך אונס ליעגט דעם זאממעלס דיא מעהראיסגאבען ביישפיעלס וויעוי איין 30 מיליאנען בעליעפען מוס-טען, זא ווירד דער קריעגס-מיניסטער אין דער נעכסטען דעלעגאציאנס-זיטצונג, דיא ערסט אונס הערבייטע איינבערייפען ווירד, אונס איינע נאכטרעגליכע בעווילליגונג דער מעהר פערלאנגטען, 8¾ מיליאנען אנזוכען, וועלכע מאן אדער נאך זיכער אונד געוויס בעווילליגען מוסען ווירד.

איבערהייפט האבען איין דעזער דעלעגאציאנס-זיטצונגען נוכט פיעל קראהיים אונד פערשטענדליכקייט אין דער בעוועגונגס-פאליטיק גע-בראכט. ווייר פירען דער פיערטעהר אנקלאהרהייט, אונד פערשטענדליכקייט אונד זאנאר זעהר פיעל ווידערשפרוכ.

זא צום בייספיעל ערקלערטע דער קריעגס-מיניסטער, דאס דיא רעגיעראציאן אונס זידען אונ-זערער מאנארכיע אונס גראסע אונד אונס גאנצען בעריישט אונטערדרוקט וויא אונד דאס מאן עס גור נאך מיט איינעלנען ריבער-באנדען צו טהון האבע. וועגן דעם זא ווערע וועגן מאן נוכט מעהר געגען גראסע רעגיעראציאנס-באנדען אנדערס בלאס גענען איינצעלנע ריבער צו קעמפפען. דעמגעגען וויאי בייספען נור נאך פיר דיא פאהרענגע אונס זידען אונזערער מאנארכיע זא פיעל געלד אונד זא פיעלע סאלדאטען? דיא אונגאר דער סאלדאטען אונס זידען אונזערער מאנארכיע וויל אונס דער קריעגס-מיניסטער נוכט גענייא אנגעבען: דאך שעטצט מאן זא בייליפיג אויף 7600 מאנן — אונד וואהרליך, דאס אזט איינע נאר צו גראסע ארמעע-מאכט גענען איינצעלנע ריבער! — אונס פארענען הערבייטע אזט מעהר-בעטראג פיר דיא בעוועגונגס-קאסטען פון 6 מיליאנען, אנפאנגס פעבער 8 מיליאנען אונד יעטצט 21¾ מיליאנען בעווילליגט; דאס זינד ציזאממען 35¾ מיליאנען מעהר-אויסגאבען! וואס נון דיעזער נייע מעהר-בעטראג פון 21¾ מיליאנען, וועגן עס זיך בלאס אונס דען קאמפף גענען איינצעלנע ריבער-באנדען האב-דעלט, צו ווערלעבע געוואהרליך איין איינע שאנ-דארמען אונד פאנזיריען צו גענוגען פעפעגען!

פערנער ערקלערטע דער גענעראלמיניסטער-מיניסטער, דאס פיר דער אזעהל פיעלע איינזאהלונגען אונס דער הערצעגאווינא אויסאנדערטען, טרוטצדם אונס זיך דען רעגיעראציאנען אנגעשלעסען, טרוטצדם ווידער עבען אונס פיר דען רעגיעראציאנען, יעטצט אבער קעהרט אללעס צו אונס.

אין מאנכען בעצירקען זינד אללע איינוואהנער שאן פאללעגעהלוג דא אונד בעקאבטיגט אהרע פעלדער- אונד גאמענטליך אין באסנען הערריטט דיא שאנסטע רוהע אונד אבדענג. — וועגן נון דעם זא ווערע, וואהרס נאך נייע בעוועגונגס-קאסטען? וואהרס ריפט מאן וועגנגסטענס נוכט דיא רעזער-וויסען אונס יענער ווילדען גענענד צוריק נאך הייזע, צו אירען פאמיליען?

מיט רעכט פראגטע דער עסטערריכישע רע-לעגירטע הערר פ פ ל ע ג ע ר דען קריעגס-מי-ניסטער, וויא ער דאך בעהויפטען קאנע, דאס דיא רעגיעראציאן אונס גראסען אונד גאנצען שאן ער-הריכט וויא, ווענן ווייר נאך ווענן אינגען גראסען זעגן געגען דיא רעגיעראציאנען ערגיגען? ווייר האבען יא נאך נוכט, דאס אינע גראסערע אנצאהל רעגיעראציאנען געפאנגען אדער גוטגעהייסען יאר-דען ווערע! דיא רעגיעראציאנען זינד נוכט גע-פאנגען, נוכט געטאהטעט, זאנדערן זינד בלאס נאך מאנשענגראם גערעגנט וואהרען, וואהרע זיא ווידען טאג צוריקקאממען אונד דען קאמפף אויפס נייע אויפגעהמען האבען!

זעלבסט גראף אנדראשי, דער שאפפער דיעזער בעוועגונגס-פאהרטיק, אויס דיעסמאל געגען דיא געמיינאמע רעגיערונג אויפגעטעטען, ווייל זיא זיך מיט דער פאהנאהמע דער אסענטירונג אין דען בעוועגטען פאהרענען זא געגאלט אונד דאמיט נוכט נאך אינע אהרע געהאלטען; דענן ווייר דער אבעראיליגען פאהנאהמע דער אסענטירונג האב-בען ווייר דען אויסברוך דיעזער רעגיעראציאן צו פער-האנדען, דען אונס פיעלרייכען הערגען אין ענגער גענענד דעגטע דיא אסענטירונג אלס פאהנאהמע אונד אלס אויסרעדע, אונס דיא רעגיעראציאן צור הערלען פאהמע אויפפאהרען צו לאסען!

אונזער קריעגס-מיניסטער בעמערקטע וואהל, דאס מאן פאר-ווייגיג יא אונס גאנצען נור 1200 מאנן אסענטירען וואללטע, אונד צוואר אונס דעם גרונ-דע, דאמיט זיך אייר דיא אייגאהנער אונס זידען אינזערער מאנארכיע נאר אונד נאר אין דיא גע-וועהנליכע אסענטירונג געוואהנען! — אבער דיע-זע שפעקולאציאן אזט ווערגאללס אייגע פער-ראטען; דענן אונד דיא אסענטירונג דיעזער ווענגען ראנגע דען רעגיעראציאנען אלס פאר-אנד צור הערבייפפעשאפפונג דער רעגיעראציאן דיע-גען — אונד זעלבסט ווענן מאן ווענגע נאר בעווילל-טיגונג דער רעגיעראציאן אייר נוכט מעהר אלס 1200 מאנן אסענטירט, זא ווערדען דיא רעגיעראציאנען דיעזע קליינע אנצאהל דער רעקרוטען אונס אייגע נאכגעגעבליכע וויעגנס אינזערער רעגיערונג בע-טראכטען אונד ווערדען דאהיר נאך עריכטיג-טער אונד רעכטער ווערדען!

וואהרליך! ווענן דיעזער 1200 ווערקליכען יאר עס נוכט דער מיהע ווערטה, אייגן אללר גרייאל-טיגען דענס הערפיצבעשאפען, נאך דער בע-ווענגונג אונס עסטערריכישען דעלעגירטען דאממט אונס ווערע ווערליך אונס זידען אינזערער מאנארכיע אויף 2000 גולדען צו שטעהען; וואהר-ליך, זא פיעל אזט אונס אין ריכטיגער אדער הערצגאמיינער נוכט ווערטה; דיא בעוועגונגס-פאליטיק קאסטעט אונס שאן אבער 200 מיליאנען גולדען! אינזער ווערפיצס פערגראבעט זיך דאהיר אן אהר צו אהר; בייא אינזערעם גולד-מאנגעל ווערדען אינזערע שולדען נאך איממער גראסער אונד איממער הערגענדער. וואהן זאללד דאס אללזא פיהרען?

יעטצט אין אונזערע ווערע אונד אונזערע מיניסטער אייגע נייע בעוועגונגס פערקונדעט. אללס מאן אויס נעמליך דאריבער אן ווירפפע מאכטע דאס ער זא פיעלע רעזע-וויסען אן ווייב אונד קינד אונד אמטליע ווענגריסען אונד נאך דעם זי-דען דער מאנארכיע טראנספארטירען לייס, דא גאב ער דיא פערזיכערונג, דאס פיר קינפטיגהין איי-נע איינגע בעוועגונגס-ארמעע פיר דען זידען אונ-זערער מאנארכיע איינגעריכטעט ווירד, אין וועלכע קיינע רעזע-וויסען איינגעריכטעט זיין ווערדען! — יעדערגאללס ערזעהען ווייר היעריים, דאס ווייר נון איממער אונד ווייטער אין אייגע אייגענע בעוועגונגס-ארמעע מאנארכיע אונזערער ווערדען ער-הארטען מיסען, אייגע שאנע בעשערונג!

פארטדויערנדע יודענפערפאלגונגען אין רוסלאנד.

לייעד לאנגען שאן ווערדע טעגליך פיעלע דעפעשען מיט מעלדונגען פאן גראסען יודענפער-פאלגונגען אין רוסלאנד איין. דא בעקאממען ווייר ווייטערע דינגע אבער דיא לייזען דער יודען אין רוסלאנד צו הארען, דיא אונס אין טעפפטער זעג-לע ערשיטטערן.

איינע פעטערסבורגער אמטליכע רעגיערונגס-דעפעשע פאם 17-טען דיעזעס מעלדעט: אין מעה-רערען אטשטאפטען זיר-רוסלאנדס ווייר ווייערע נייע יודענפערפאלגונגען אויסגעבראכען: יודישע ווייטהסווייער, געוואלטע אונד וואנונגען ווערדען צערשטאערט אונד אויסגעפלינדערט. אין יודע ווערדע טאטליך פערוואונדעט, אונד עס זינד זא-פאר מאסהרעלן צו אונטערדרוקונג דער אונר-הען געטאפפען ווערדען. צאהלרייכע פערהאפ-טונגען ווערדען פארגענאממען.

דיעזע רעגיערונגס-דעפעשע ווייס אללזא נור פאן דעם טאדע אייגעס איינגעלעגען ווערדען. זיא מאכט עס זא, וויא דיא רוסישען קריעגס-דעפעשען, דאס ווענן 10000 יודען אין דער שלאכט געפאללען זינד, זא ווירד בלאס געמעלדעט, דאס נור אין ראזאנ געטאדטעט ווערדען זיא.

פערלעסלכערע דעפעשען דער נייען פרייען פרעסע בייגען שרעקען-ערעגענדע נאכריכ-טען איבער דיא יודענ-העטצען אין זיד-רוסלאנד. נאנצע פאן יודען בעוואהנטע אטשאפטען זינד דארט נאך דער אויספעלערונג גערעגעגאנגען ווערדען, ווענן 17000 יודען זינד ווערדע אהנע אב-דאך אונד הייטאטע-לאז געבליבען. דאס מיליטער קאמפט אממעל-ווי שפעט, דיא מיס-הandלונגען דער יודען זינד צאהלרייכער אלס אים פארגען אהרע. ווענן מאן דען פלינדערען מיט אייגער שטראפפע דראהט, דא לאכען זיא נאך אונד זאגען: ווענן דער רוסישע לאזיער ווענן הייגע יודענפערפאל-גונג ווערע, זא העטטע ער שאן לענגסט אייגען בע-פעהל גאגען ערלאסען. וואהרס ערלאסט אללזא דער לאזיער קיינען בעפעהל, ווענן ער נוכט ווילל, דאס ווייר דיא יודען אונד פלינדערען? — בייא דען יודענפערפאלגונגען אין באלטא זינד 2 יודען געטאדטעט אונד 18 פערוואונדעט ווערדען, דער שאדען אין באלטא אללזא בעלאפפען אויף 2 מיליאנען רובעל.

דער ווייטערע אללגעמייגע בעוואהנטע ווערדע טעלעגראפירט (מאן ווייס נוכט אב דאס ווערע ווייטערע יודען געגען דיא פלינדערונגען ווערדען) דאס מיטטעלע אויף אלע יודען אין רוסלאנד 2000 יודען געגען דיא פלינדערונגען ווערדען.

יא אין מאנכען בעצירקען זינד אללע איינוואהנער שאן פאללעגעהלוג דא אונד בעקאבטיגט אהרע פעלדער- אונד גאמענטליך אין באסנען הערריטט דיא שאנסטע רוהע אונד אבדענג. — ווענן נון דעם זא ווערע, וואהרס נאך נייע בעוועגונגס-קאסטען? וואהרס ריפט מאן ווענגסטענס נוכט דיא רעזער-וויסען אונס יענער ווילדען גענענד צוריק נאך הייזע, צו אירען פאמיליען?

מיט רעכט פראגטע דער עסטערריכישע רע-לעגירטע הערר פ פ ל ע ג ע ר דען קריעגס-מי-ניסטער, וויא ער דאך בעהויפטען קאנע, דאס דיא רעגיעראציאן אונס גראסען אונד גאנצען שאן ער-הריכט וויא, ווענן ווייר נאך ווענן אינגען גראסען זעגן געגען דיא רעגיעראציאנען ערגיגען? ווייר האבען יא נאך נוכט, דאס אינע גראסערע אנצאהל רעגיעראציאנען געפאנגען אדער גוטגעהייסען יאר-דען ווערע! דיא רעגיעראציאנען זינד נוכט גע-פאנגען, נוכט געטאהטעט, זאנדערן זינד בלאס נאך מאנשענגראם גערעגנט וואהרען, וואהרע זיא ווידען טאג צוריקקאממען אונד דען קאמפף אויפס נייע אויפגעהמען האבען!

זעלבסט גראף אנדראשי, דער שאפפער דיעזער בעוועגונגס-פאהרטיק, אויס דיעסמאל געגען דיא געמיינאמע רעגיערונג אויפגעטעטען, ווייל זיא זיך מיט דער פאהנאהמע דער אסענטירונג אין דען בעוועגטען פאהרענען זא געגאלט אונד דאמיט נוכט נאך אינע אהרע געהאלטען; דענן ווייר דער אבעראיליגען פאהנאהמע דער אסענטירונג האב-בען ווייר דען אויסברוך דיעזער רעגיעראציאן צו פער-האנדען, דען אונס פיעלרייכען הערגען אין ענגער גענענד דעגטע דיא אסענטירונג אלס פאהנאהמע אונד אלס אויסרעדע, אונס דיא רעגיעראציאן צור הערלען פאהמע אויפפאהרען צו לאסען!

אונזער קריעגס-מיניסטער בעמערקטע וואהל, דאס מאן פאר-ווייגיג יא אונס גאנצען נור 1200 מאנן אסענטירען וואללטע, אונד צוואר אונס דעם גרונ-דע, דאמיט זיך אייר דיא אייגאהנער אונס זידען אינזערער מאנארכיע נאך אונד נאך אין דיא גע-וועהנליכע אסענטירונג געוואהנען! — אבער דיע-זע שפעקולאציאן אזט ווערגאללס אייגע פער-ראטען; דענן אונד דיא אסענטירונג דיעזער ווענגען ראנגע דען רעגיעראציאנען אלס פאר-אנד צור הערבייפפעשאפפונג דער רעגיעראציאן דיע-גען — אונד זעלבסט ווענן מאן ווענגע נאך בעווילל-טיגונג דער רעגיעראציאן אייר נוכט מעהר אלס 1200 מאנן אסענטירט, זא ווערדען דיא רעגיעראציאנען דיעזע קליינע אנצאהל דער רעקרוטען אונס אייגע נאכגעגעבליכע וויעגנס אינזערער רעגיערונג בע-טראכטען אונד ווערדען דאהיר נאך עריכטיג-טער אונד רעכטער ווערדען!

וואהרליך! ווענן דיעזער 1200 ווערקליכען יאר עס נוכט דער מיהע ווערטה, אייגן אללר גרייאל-טיגען דענס הערפיצבעשאפען, נאך דער בע-ווענגונג אונס עסטערריכישען דעלעגירטען דאממט אונס ווערע ווערליך אונס זידען אינזערער מאנארכיע אויף 2000 גולדען צו שטעהען; וואהר-ליך, זא פיעל אזט אונס אין ריכטיגער אדער הערצגאמיינער נוכט ווערטה; דיא בעוועגונגס-פאליטיק קאסטעט אונס שאן אבער 200 מיליאנען גולדען! אינזער ווערפיצס פערגראבעט זיך דאהיר אן אהר צו אהר; בייא אינזערעם גולד-מאנגעל ווערדען אינזערע שולדען נאך איממער גראסער אונד איממער הערגענדער. וואהן זאללד דאס אללזא פיהרען?

צום שלוסס זינער רעדע האט אונס אונזער מיניסטער אייגע נייע בעשערונג פערקונדעט. אללס מאן אויס נעמליך דאריבער אן ווירפפע מאכטע דאס ער זא פיעלע רעזע-וויסען אן ווייב אונד קינד אונד אמטליע ווענגריסען אונד נאך דעם זי-דען דער מאנארכיע טראנספארטירען לייס, דא גאב ער דיא פערזיכערונג, דאס פיר קינפטיגהין איי-נע איינגע בעוועגונגס-ארמעע פיר דען זידען אונ-זערער מאנארכיע איינגעריכטעט ווירד, אין וועלכע קיינע רעזע-וויסען איינגעריכטעט זיין ווערדען! — יעדערגאללס ערזעהען ווייר היעריים, דאס ווייר נון איממער אונד ווייטער אין אייגע אייגענע בעוועגונגס-ארמעע מאנארכיע אונזערער ווערדען ער-הארטען מיסען, אייגע שאנע בעשערונג!

פארטדויערנדע יודענפערפאלגונגען אין רוסלאנד.

לייעד לאנגען שאן ווערדע טעגליך פיעלע דעפעשען מיט מעלדונגען פאן גראסען יודענפער-פאלגונגען אין רוסלאנד איין. דא בעקאממען ווייר ווייערע דינגע אבער דיא לייזען דער יודען אין רוסלאנד צו הארען, דיא אונס אין טעפפטער זעג-לע ערשיטטערן.

איינע פעטערסבורגער אמטליכע רעגיערונגס-דעפעשע פאם 17-טען דיעזעס מעלדעט: אין מעה-רערען אטשטאפטען זיר-רוסלאנדס ווייר ווייערע נייע יודענפערפאלגונגען אויסגעבראכען: יודישע ווייטהסווייער, געוואלטע אונד וואנונגען ווערדען צערשטאערט אונד אויסגעפלינדערט. אין יודע ווערדע טאטליך פערוואונדעט, אונד עס זינד זא-פאר מאסהרעלן צו אונטערדרוקונג דער אונר-הען געטאפפען ווערדען. צאהלרייכע פערהאפ-טונגען ווערדען פארגענאממען.

דיעזע רעגיערונגס-דעפעשע ווייס אללזא נור פאן דעם טאדע אייגעס איינגעלעגען ווערדען. זיא מאכט עס זא, וויא דיא רוסישען קריעגס-דעפעשען, דאס ווענן 10000 יודען אין דער שלאכט געפאללען זינד, זא ווירד בלאס געמעלדעט, דאס נור אין ראזאנ געטאדטעט ווערדען זיא.

פערלעסלכערע דעפעשען דער נייען פרייען פרעסע בייגען שרעקען-ערעגענדע נאכריכ-טען איבער דיא יודענ-העטצען אין זיד-רוסלאנד. נאנצע פאן יודען בעוואהנטע אטשאפטען זינד דארט נאך דער אויספעלערונג גערעגעגאנגען ווערדען, ווענן 17000 יודען זינד ווערדע אהנע אב-דאך אונד הייטאטע-לאז געבליבען. דאס מיליטער קאמפט אממעל-ווי שפעט, דיא מיס-הandלונגען דער יודען זינד צאהלרייכער אלס אים פארגען אהרע. ווענן מאן דען פלינדערען מיט אייגער שטראפפע דראהט, דא לאכען זיא נאך אונד זאגען: ווענן דער רוסישע לאזיער ווענן הייגע יודענפערפאל-גונג ווערע, זא העטטע ער שאן לענגסט אייגען בע-פעהל גאגען ערלאסען. וואהרס ערלאסט אללזא דער לאזיער קיינען בעפעהל, ווענן ער נוכט ווילל, דאס ווייר דיא יודען אונד פלינדערען? — בייא דען יודענפערפאלגונגען אין באלטא זינד 2 יודען געטאדטעט אונד 18 פערוואונדעט ווערדען, דער שאדען אין באלטא אללזא בעלאפפען אויף 2 מיליאנען רובעל.

דער ווייטערע אללגעמייגע בעוואהנטע ווערדע טעלעגראפירט (מאן ווייס נוכט אב דאס ווערע ווייטערע יודען געגען דיא פלינדערונגען ווערדען) דאס מיטטעלע אויף אלע יודען אין רוסלאנד 2000 יודען געגען דיא פלינדערונגען ווערדען.

נאנאָנע אונד אין מיינער פרייוואט-וואָהנונג. היער שפּרעכע איך בלאָס אלס ארבייטער, אינדעם איך ערקלערע: ווער ארבייטער ווערדען דען ראבוטשניבענדען אנטי-סעמיטען ניכט דיא קאסטאנען אויס דעם פייער האלען, דאמיט ווער אונס דיא פינגער פערברענגען. ווענן דיא קליינ-געוועזענע-טרייבענדען בענדען זיך פאר קורצעס צו איינער זאלכען העטצעריא פערלייטען ליעסען, זאָ איזט עס נעוויס האבסט בעדייערלך. דיא קליינגעוועזענע-טרייבענדען העטטען איך עטוואס פערגינסטיגערעס טהון קאָנען, אלס זיך אין אונזערעס אינגעקלערטען אהרהונדערטע מיט זאלכען דוממהייטען צו בעפאססען. דיעזע מענשען האבען זיך דען טיטעל בייגעלעגט: „בריסטליכע" געוועזענע-טרייבענדע, איך פערשטעה דיעזען טיטעל ניכט. ניכט עס דענן אין אויסשליעסליכעס „בריסטליכעס" געוועזענע? דיא ערוועהנטען הערען בעשטעהען אויס ווענען, שניידערן, שלאָסערן, זייפען-זיעדערן אז"וו. נין גליבע איך אבער ניכט, דאס עס איינע „בריסטליכע" דייוואנד, איינע „בריסטליכע" האזע, אין „בריסטליכעס" שלאָס, איינע „בריסטליכע" זייפע אז"ו" געבען! אונד דא דאס איינמאל ניכט דענקבאר, זאָ איזט נאטירלך איך אין „בריסטליכע" געוועזענע-טרייבענדער אין פאָלגשטענדיג זינגלאזער טיטעל (אללגעמיינע הויטערקייט אונד לעבהאפטער בייפאלל.) ווענן דער דייסקראטהם-דעפוטירטע שאנגדער איך זיינע קאָסטען ווערדע-פיינלליכע שרייבען פערבייטען לאסט, זאָ ווערדע עס איך פאן אירם פערגינפטיגער זין, דיעזעס געלד צו וואהלטהעטיגען צייטען צו פערווענדען. אין זאכער מענש איזט דער שטעללע איינעס דייסקראטהם-דעפוטירטען ווערדען! . . ."

דער אינטערבאר דער פאלצי-קאממיססער דען רעדנער, דאמיט ער זיינע שמפּפּפּרייען גענען אינען דייסקראט-אבגאָרדנעטען ניכט פאָרטזעטצען קאָנן, אללין עס עגטשאנד גרייבצייטיג דער שטרמישע רוף: „נעדער מיט שאנגדער! פּפּאי!" אין זאכער מענש זאָל איינגיסטעגס ניכט דעפוטירטער זין!" — פאָן דער אגרעדען זייטע ר. טאגטע יעדאר איך דער רוף: „האר לעבע שאנגדער; ער איזט מעהר ווערטה אלס אלל דיעזע ווענען-בענגעל!" דער לערם נאהם אממער מעהר איבערהאנד. נייערדינגס מוסטע מאן געוואלט אנווענדען אונד איינגע ווייטהענדע אנטי-סעמיטען צור טהור הונוויסייפפען, אס דיא רוהע וועדער הערצעשטעלען, דער וואָרט אראב האריבער שאפפערטע דיא דיעזער געלעגענהייט אונד פיער איך דיא נאזוי, דאסס דאס שטראפענדע בלוט דיא נעמוטהער נאָך מעהר איפרגעטי. אין איבייטער רוף אהם צו: „נין, דיא בוזט יא אהנגדען בלוט-נעיריי, וואצו בייכסט דיא ווענען-בלוט? ערשטיקע לעבער אין דיינעס בלוטע! . . " אבער איך דיעזער שייער וואָרדע פאָן פאָלצי-קאממיססער אויס דעם וואָרטע געדרעענגט.

נאך ווערדערהערגעשטעללטער רוהע ערגייפ נאָך דער ארבייטער קרעטשמאיער דאס וואָרט אונד זאגטע: „עהרליכע ארבייטער ווערדען זיך ניט פאָן איינער יודען-פיינדליכען בעוועגונג הינרייסען לאססען, דערען אורהעבער איינגעלך אינס טאָלל-הויז פאססען, יא, אינס טאָלל-הויז, דענן בלאָס באָווייללינג מענשען לאססען זיך אין קיינע יודען-העטצעריייען אייין; עס זינד דיעזע מענשען ניכט בלאָס באזע, אָנדערן פאָרמלך טאָלל! דיעזע מענשען וואָללען דיא יודען פערניכטען, דאס דאך אבער דיא דרייגענדען צינגען-פערהעלטניססע ווייערער הערבייפיהרען!" (שטירמשער בייפאָלל).

צום שלוסס וואורדע פאָלגענדער בעשלוס-אנטראג אנגענאָממען: „דיא פערזאממלונג ערקלערט דיא אנטי-סעמיטישע בעוועגונג אלס איינע שמאך אונזערעס אהרהונדערטס. דיא פערזאממלונג ווירד אלל ענגע בעלעמפפען, דיא גענען דיא יודען העטצען" — אין דעטוילבען איינגעגבליקע פלאָג איין שטיין דורכס פענסטער. דיא פערזאממלונג גינג איינאינאנדער. דער פאָליצי-קאָממיססער ערקלערטע זיך מיט דער האלטונג דער פערזאממלונג בעפרידיגט.

(ווייר אונזערזיטס מאָכטען ווינשען, דאס אללע דיעזע פערזאממלונגען אין ענדע נעהמען זאָללען. זאָ לאנגע איינע פערזאממלונג פיר דיא יודען איינטרטט, דא בעוויזט דעס דאך נור, דאס עס אייך איינע פאָרטיא גיבט, דיא גענען דיא ארבייטעס, ווייר ווינשען, דאס דיא געכסטע יודען-פיינדליכע פערזאממלונג פאָן דעם פאָרזיצענדען מיט דען וואָרטען איינגעלאָזט ווערדע: „מיינע הערען! געהען ווייר נאָך הייוט; ווייר בייכען מעהר ניכט פיר דיא יודען צו קעמפפען, דא נעמאנד מעהר גענען זיא ארבייטעט" — דאס איזט אינזער וואינש.)

דיא שטאאטס-אנוואלטשאפט דאס אינדעם אייך איהרערזיטס דען וואמפ גענען דיא אנטי-סעמיטען איינגענאָממען, זאָ ווייר אים ווען פאָלגענדעס טעלעגראפירט: „דער יודענפעטסעיטישע ארגס הא-ליבעך האט אין דער פאָן אירם אס 4-טען דיעזעס איינבריפענען אנטי-סעמיטישען פערזאממלונג איינע זאָלך איפיהרערישע רעדע גענען דיא יודען געהאלטען, דאס דיא שטאאטס-אנוואלטשאפט גענען דעגעלבען איינע אינטערזיכונג אייגרייטעטע, דיא כלאגע לייטעט: „אייך איפרייצונג גענען דיא יודישע נאציאנאלטעט, גענען דיא יודישע רעליגיאן אונד קאָנפעססיאָן!" — אבר האלטבער דיעפיר ווירד פערארטהיילט ווערדען אדער ניכט, אזט אים גרונדע גענאָממען געבענזאכט. הויפטזאכע איזט דיעביא, דאס דיא רעגיערונג, אונד אין איהרעס איפטראגע, אייך דיא שטאאטס-אנוואלטשאפט דיא פערפאָלגונג דער אנטי-סעמיטען זיך צור איפגאבע געמאכט. דאס לאסט אינס האפפען, דאס דיא יודינפיינדליכע בעוועגונג אין ווען באלד גענעלך ערשיקט זין ווירד.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער פרייזע.

נעטרייידע-נעשעפט. פאָן וויייצען ווערדען ווענג צו מארקט געבראכט, דער פערקויף וואר גוט. 12000 מעטרצ' וואורדען פערקויפט.

ווייצען, טהיס-300 מטרצ' 76,4 קילאָ 12,80 גולד.— 200 מטרצ' 76' ק' 12,95 גול. 100 מטרצ' 76. קילאָ 12'90 גולד. 300 מטצ' 75,6 קילאָ 12'75 גולד. 100 מעטער - צענטנער 75. קילאָ' 12.75 גולדען. — פערטער-באָדען 300 מטרצ. 76. קילאָ' 12'70 גולד. 200 מעטרצ' 76' ק' 12'90 גולדען. 150 מעטער-צענטנער 75' ק' 12.50 גולד. 100 מעטרצ' 72'6 ק' 12,25 גול. — אָבער-טהייס 100 מעטערצ' 77.5 קילאָ 12,65 גולד. 700 מעטער-צענטנער 76' קילאָ 12,65 גולדען. 2100 מעטערצ' 76' קילאָ 12'75 גול. 200 מטרצ' 74.8 קילאָ 12.75 1700 מטרצ' 74' ק' 12,60 גול. 300 מטרצ' 74.3 ק' 12,70 גול. (אללעס פער דרייא מאָנאטס).

וויינער שלאכט-פיעהמארקט אם 17-טען ד' מ. בעטריג 3369 שטיק. דאָפּפּן וואָרען: 2291 אונגאריישע, 393 פאָלנישע אונד 685 דייטשע, דיא פרייזע שטעללטען זיך פער 100 ק': אונגאריישע מאסט-אָכסען 51 — 60, גול פאָלנישע 52—57. גולד. דייטשע 50 — 60. גולדען.

פערגאנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר"ל רייס.

דאס ניי-ערפינדענע באָלאָנער זייער-קוך-וואסער.

„יעלכעס בעריכט זיט איינעס יאהרע דיר הערען א' גאלדשטיין אים עלאָאטאָ עגטדעקט וואָרדע, איזט איינע דער בעסטען קוך-קוילען זיעבענבירגענס. צוה קוך איזט עס צו פיעלען אינגעדען קראנקהייט אינאיבערטרעפפלך. דא עס ביא דער קוילעלע דיא שטיינגנאדעטעסטע ווירקונג אין מעסיג קוכצער צייט הערפאָרריפט, דער בריגגען בעפינדעט זיך אם יאלדע איזטייט פאָן באָלאָן (זיעבענבירגען) אונד בעזוטצט איינע ציעמליך צוגענגסריכע שטראָסע, דאס עראך בין „עטעט באָלאָן דריי איינוואָהנער. דאס פ' ט' פיבליקום, יעלכעס דאָרט אינען פערזיך מאכטע ווירד, דאס קיינע קוכשאסע צו עגטדעקטען.

פייזיקראָנט צום ווענפהרען דעס וואסערס.

בים בריגגען מאס אדער לוטר, אהנע פלאשע 1 קוב' אין באָלאָן „ „ „ „ 2 „ אין אראָאטאָ „ „ „ „ 2½ „ אין קראָנשטאדט „ „ „ „ 4 „

אין קראָנשטאדט ווירד דיא נייערלאָנע בים הערען העטטיגער זיך בעפינדען. דיא פלאשען ווערדען פיר אנדערע ווייגע אינגעטשיטטען.— בייגעליכע אנפראגען אונד בעשטעללונגען ווערדען אן הערען אַ' גאלדשטיין אין עלאָאטאָ (זיעבענבירגען) געריכטעט.

קורז-טאבעללע פאָם 18. אפריל.

פרוכטע	קויאלשע פר. דעמפּפל.	100 קילאָגראָמם
נאָדראָנגאראישע	74	11.70—11.80
„	75	11.85—11.90
„	76	11.95—12.05
„	77	12.10—12.20
„	78	12.25—12.35
„	79	12.40—12.45
„	80	—.—.—.—
פעסטער באָדען ווייצ	74	12.10—12.15
„	75	12.20—12.25
„	76	12.30—12.40
„	77	12.45—12.55
„	78	12.60—12.65
„	79	12.70—12.75
„	80	—.—.—.—
טהייס	74	12.35—12.45
„	75	12.50—12.55
„	76	12.60—12.65
„	77	12.70—12.80
„	78	12.85—12.90
„	79	12.95—13.—
„	80	—.—.—.—
וויסענבורגער	74	12.20—12.25
„	75	12.30—12.40
„	76	12.45—12.55
„	77	12.60—12.70
„	78	12.25—12.80
„	79	12.85—12.90

פרוכטע	קויאלשע פר. דעמפּפל.	100 קילאָגראָמם
קאָרן	72	8.60—8.30
נעדעסע מאיס	62	—.—
נעדעסע טיסעער	62	7.45—7.20
האפער	40	7.75—8.20
קוקורוץ באנאטער	75	7.20—7.25
אנדערע	73	7.15—7.20
הייזע	—	5.90—6.15

		פר. דעמפּפל.	100 קילאָגראָמם
אנדערע מאָנאטע	וויייצען		11.97
	„		—.—
	„		—.—
	קוקורוץ	פריה-יאהר	7.08
	נעדעסע		—.—
	האפער		7.90
	„		—.—
	רעפס		—.—

כאללען-מעהל		קר.	אל.
	נומפער	0	21 60
	„	1	21 —
דער באָללען צו 100 קילאָגראָמם מיט זאק	„	2	20 40
	„	3	19 80
	„	4	19 40
	„	5	—
	„	6	18 —
	„	7	17 —
	„	8	16 —
	„	8½	14 —
שטריזאָל:	אלטע מעטהערע פרעמדע		33 50
	„ נייע		30 75

געלדסאָרטען	קר.	אל.
וולנעריאשע	—	100
הולאנדישע	5	61
עסטערייכישע-אונגארישע 8 גולדען גאלד		
שטק (20 פראנקען)	9	52
נאפּאָלעאָנדאָר	9	52
רוסישע ריינסבאנקנאָטען	58	75
(20 מארקשטיק)	11	70
אמעריקאנער	1	20

לאָזע.		
1854-ער 4 פערצענטיגע שטאאטסלאָז	119	50
1860-ער נאטצע „	130	50
רעטטע „	133	—
1864-ער לאָז צו 100 גולדען	171	75
רעטטע „ 50 „	169	70
קאָמע רינגענשטיינע	35	—
פלאָרענטיאנער	27	—
קרעדיט-לאָז	180	—
קראָאטישע צו 40 גולדען	40	50
אונגארישע אויסגאבע-פאָרשלאָז	109	—
אונגארישע לאָז	24	—
רעגולירונגס לאָז צו 10 גולדען	17	50
וואלאכישע לאָז „ 20 „	19	—
אלגער לאָז „ 40 „	41	—
אלטאָני לאָז „ 40 „	37	—
הולשטיינער לאָז „ 10 „	20	—
מאלטער לאָז „ 40 „	—	—
אלצאנזער לאָז „ 20 „	23	—
מס-לוזאנער לאָז „ 40 „	44	—

	קר.	אל.
מאנטרעלער לאָז צו 20 גולדען	—	20
פרייבורגער לאָז „ 100 „	—	127
רעטטע „ 50 „	—	64
וואלדשטיינער-לאָז „ 20 „	29	20
ווינער שנעלבריעף-לאָז „ 20 „	—	38
אונגארישע-פרעמדען-לאָז צו 100 גולדען	—	118
פרעמד-שאלאָנען-לאָז „	111	50
וויינקלער-לאָז „	125	70

ווערט-פאפּיערע		
אונגארישע גאָלדרענטע 6%	119	10
רעטטע צו 4 פערצענט	90	07
אונגארישע מאָטיוו-רענטע	88	50
אונגארישע גרונדענטלאסונגס-	97	75
פערצענט פאנאטער	—	95
דונענבערגישע	96	75
נאָרוועגישע	—	102
בולגאריש	100	50
אונגארישע אויסגאבען-אנלעהען	133	75
ווינער-קומס-אנלעהען-אנטיציפאציען	96	50
פאָאנארישען דער אונגארישען פאָרטע-	—	101
דרייקרייץ צו 5 אונגארישע פערצענט		
דער אונגארישען וואסערקרייץ פאנט צו		
5½ פערצענט	102	75
דער אונגארישען אלגעמיינען פאָרטע-		
דרייקרייץ-אשטאלט צו 5 אונגארישע		
פערצענט	98	50
דער אסטבאן	95	25
דער נאָרד-אמעריקאנער	165	50

Budapest, 1882. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard

Eigenthümer und verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

דען עס פאַרציעהען, נאָך אַמעריקע אויסצו־וואַנ־דערן, וואָ זיא זיך דורך פליס, אַרבייט אונד נים־טעס־פּעהנקייט אַלערדינגס איינע גלעקלעכערע צו־קונפט ווערדען גרינדען קאָנגען. דאָ אינדעס דיא אויסוואַנדערונג אַלדער יודען ניכט אין איינעס אונד ניכט אין צווייא, זאָנדערן נור אין איינער אַנגען ריהע פאָן יאָהרען דען אַנטראַנ, דאס ווער מיט סיר מאָזעס מאָנטעפּיאָרע, דעס גראָסטען פערעהרער דעס הייליגען לאַנדעס, וועגען דעס ראַשען אויס־ביעס דיעזער באַהן אין פערבינדונג טרעטען. דיע־זער מאַנ, דער זעלבסט גערנע גראָסע אָפּפער צו נעמען פאַלעסטינאַ בריינגען, אונד אַבערדיעס דאס גראָסטע פערטרייען זעממטליכער יודען דער וועלט בעזיטצט, ווירד אינזערער רעגיערונג גערנע הילפ־ליכע האַנד בעטען, אים דיעזען בי־פאַלן עהר־מאָנליכסט צו פערווירקליכען, אין וועלכעם פאַללע דיא רוסישען יודען דיא איסוואַנדערונג נאָך פאַלעס־טינא אים זאָ עהער איינער איסוואַנדערונג נאָך אַמע־ריקא פאַרציעהען ווירדען, אַלס יאָ דיא אָרטהאָ־דאָקסען ראַבבינער בעקאַנטלעך איך הייטע פיר דיא נעדעלאַסטינג דער יודען אים הייליגען לאַנ־דע אַרבייטען!" — דיעזע איסאַנדערזעטצונג דעס טרקישען מיניסטערס דעס איסערן פאַנד דען פאַללסטען בי־פאַלל דעס סולטאַנס. דיא טרקישע רעגיערונג דורפטע שאָן אין דען נעכסטען טאָגען דורך אהרען געזאַנדטען אין ראָנדאָן בי־אַ סיר מאָ־זעס מאָנטעפּיאָרע דיא נעאַיגנעטען שריטטע איינ־לייטען, אים אהן פיר דען בי־אַ דיעזער באַהן אין פאַלעסטינא צו געווינגען. — אַן ווייט דיא מערדונג דעס וויענער בראַטטעס, ווייטערליכע אויספּהרונג דיעזעס פאַלאַנס גאַר קיינע שווערי־קייטען בעטען דורפטע. דא מאַן יאָ דאס גערד דורך אַקציען" בעשאַפען קאָנגטע, ווייא דיעס יאָ אויך בי־אַ אַנדערען איזענבאַהנען צוסיסס דער פאַלל איזט. נאַמענטליך ווען סיר מאָזעס מאָנטעפּיאָרע זיך אַן דיא שפּיצע שטעלט, זאָ לאַנ מאַן גע־ווים זיין, דאס דיעזע אין ישראל־איזענבאַהנ־אַק־ציען אַלסבאַלד איינען רעכט האַבען קורז ערריי־כען ווערדען.

* (דאס אורטהייל וועגען דער ווידענ־הערצעליען אין פאַסטוו.) אינזערע לעזער ווערדען זיך אַלדאָ נאָך ערינגערן, דאס אין געלעגענהייט דר׳ פאַלאַסטי אין אַסטי (העזעטער קאָמיטאַט) אַיינע הערצעריי געגען דיא יודען אנשטיפטעט, אין פאָלגע דעסען בריטיגע שלעכטיגען ענטשאַלדי־גונג דאס אינמאַל אין בעטרעפענדע צייטונ־דע זאָגאַר אינען רעיאַליער אבגעפּיעלט, וואָראַנ דאס דעריינינג, דער זיין שוועיס פיר דאס וואָהל דעס שפּאַנעס אומגעהעס, בעריים זיין מיס, זיין בלוט פיר דענולבען צו פערגיסען."

אים זעלבען אינגלייכע האַנט מאַן אין דער וואָנד, וואָ דער שאַנק שטאַנד, איינע בעזעהונג, דיא ליי־טע זאָהען זיך אום, אבער רעגיערונג, „אין דעם אַלען שראַנקע אום וואַהרשיינליך איינע ראַשע, וויא אַך אויך אין דער נאַכט מערקט, האַשען אין דיעזע וואַפּפּען־וואַל פעלע ראַשען אונד מייע איינגאַנג נעפונדען. דאָך ניכט מעהר דאָפאָן, דער טאַג בריכט גלענצענד העראַן, ווי מיסען אונס פאָרבעריישען, אונערע מיטבירגער צו עס־פּאַנגען; וויא ווערדען זיך באַלד אין אונזערעס פאַלאַסט פערזאַמעלן."

רעגיערונגס גון דיא פאַסטיציע, לעס דען וואַפ־פּען־וואַל פעסט שליעסען, „דאַמיט זיך דא ווייטער קיינע ראַשען אונד מייע איינשליכען אַלדען", (וואַסט ער) — אונד בעגאַנג זיך דאַנן אין בעגלייטונג דער וואַכט אין זיי־נען פאַלאַסט.

דיא פאַסטיציע קאָנגטען גון פייער אויסשטעהען, אַלס ווא רעגיערונגס אָהנע ווייטערעס עגטאַלאַסטען — דאָך זאַ־טע דער ערשראָקענע אָרטיי צו פאַוואַלדי: „עס ווערד אַס בעסטען, וועגן ווער אונס נאָך רעכטצייטיג פלוכטען ווירדען!"

„דאס דאַרפּט דוא ניכט טהון; (וואַסט פאַוואַלדי) עגטוועדער איזט ניכטס געשעהען, דאַנן איזט דיא פלוכט איבערפלוסיג, אָדער עס איזט עטוואַס געשעהען, דאַנן ווירד אינזערע פלוכט דען פערדאַכט נעגען אונס ערסט רעכט בעשטעהען. ווער בלייבען הער, אום מיס קעקע שטרעג אונד פרעגען מוטהע ווערד געפאַהר צו טראַגען."

ער וואָהל פאָן זיינעס וואַגען געצערדט אונד זייטענס דער יודען דורכגעפרעגעלט וואַרדע. דער פאַלל האַט דיינערציט נראָסעס אויפזעהען ערערגנט. אי־נע דעפּטאַציאָן דער יודישען קולטוס־געמיינדע צו פאַסטי ערשען זאָגאַר אים מיגסטעראַס דעס אינ־נערן, אום שטיץ גענען עטוואַינע אבערפּעללע בעטענד. דער שטאַאַסס־פערקעטער בערוהיגטע דיא דעפּטאַציאָן אונד בעפרייטע אינען פּעטרען שטוהלריכטער מיט דער אונטערזוכונג דיעזער אנ־געלעגענהייט. דא דער פאַסטוויער שטוהלריכטער ג ע ג ן דיא יודען צו זיין שיען, זיט יענער צייט האַרטע מאַן פאָן דער גאַנצען ניכטס, זאָ שיען אינגעשלאַפען צו זיין. וויא נון דיא בלעטטער מעל־דען, וואַרדע דאס אורטהייל אין דיעזער העצטעראַ־דיעזער טאַגע דורך דען שטוהלריכטער האַרוואַטה אין פאַסטי געפאַללט. מערקווירדיג הויבייא איזט, דאס איגענטליך דר׳ פאַלאַטי, דער אורהעבער דער גאַנצען שראָגאַר־געשיכטע, אַלס ק ל ע ג ע ר ערשיינט. דאס אורטהייל פיעל פיר דיא יודען אי־נערראַשענד אינגנסטיג אים. זאָ וואַרדען נ י י ן מישגריעער דער יודישען קולטוס־געמיינדע פאַס־טי״ס צו ״ן 100 גולדען געלד־שטראַפען, ״ן 15 גול־דען אַלס געבידהר פיר דיא ציינען אונד איבערדיעס צי״ן 8 טאָגען א ר ר ע ס ט פערראַטהייל! — פיער אנדערע געמיינדעמיטגליעדער וואַרדען צי״ן 10 גולדען שטראַפע אונד 1 טאָג אַרעסט פערראַ־טהייל, נאָך אין ווידע ערהעלט בלאָס אינע שטראַ־פע פאָן 15 גולדען. — דאַנגען וואַרדע דר׳ פאַלאַטי נור צו 75 גולדען געלד־שטראַפע אונד צוויי דיינער מיטשולדיגען זאָגאַר נור צו ״ן 5 גולדען שטראַפע פערראַטהייל. ווער דיא פערהעגטען געלדשטראַ־פען ניכט לייסטען קאָנגטע, מוס פיר יאָ 10 גולדען אינען טאָג אַרעסט איבער זיך ערגעהען לאַסען. — אין דעם שטיפטלכען אורטהייל הייסט עס אונ־טער אנדערעם וויא פאָלגט: אַס 24־טען סעפּטעמבער פאָרגינגען יאָהרעס האַבען דיא גומעהר פערראַ־טהייטען יודען אינע שאַאר פאָן יודישען קינדערן אונד איין ערוואַכסענען יינגען דורך געלד־פער־שפּרעכונגען דאַצו פערלאַסט. דיא פענסטער אי־נעס נאַסטהויזעס. אין וועלכעם דר׳ פאַלאַטי זיך עבען אונטערהיעלט, מיט שטיינען אינגי־ווי־פען אונד דען ערוועהנטען דר׳ פאַלאַטי מיט שפּאָט־טערען אונד בעשעמפּפונגען צו איבערהייפען. אינען דיבערהייטס־וואַכמאַנן, נאַמענס סאַבי, דער ער־שיינען וואָר, אים דיא רוהע ווידער הערצעשטעל־לען, בעשטעפּפען דיא אין ערדע שטעהענדען אונד נאַגגטען דענזעלבען בעזאָפּפּענעס שיין". — אַלס דר׳ פאַלאַטי שפּעטער נאָך הייזע פאָהרען וואַללטע, וואַרדע דערזעלבע פאָן דער אנגעוואַנ־טערטען מענגע מיט ראָטה אונד שטיינען בעוואָר־פען. — וואס דר׳ פאַלאַטי בעטריפפט, זאָ מוסטע אויך דיעזער, אבגלייך ער אַלס קלענער אויפטראַג, עבענ־פאַללס בעשטראַפט ווערדען. האַט ער זעלבער יאָ געשטאַנדען, דאס ער איינגע טאַגע פיהער אים בערייטשען צישאַנדע דורך דיא שטראַפען פאַס־טי״ס צאָג אונד אין זיינעס האַפּרומע איינען רעיואַל־ווער אבגעפּיערט. דיא ביידען מיטאַנגעקלאַגטען פאַלאַטי״ס האַבען זיך נור זאָפּעל צו שולדען קאָמ־מען לאַסען. דאס זיא עבענפאַללס אין בערוש־טעס צישאַנדע דורך דיא שטראַפען צאָגען אונד דען יודען אַללערליי שמפּפּעריי צוריפען!" — זאָ ווייט דאס שריפטליכע אורטהייל צור בעגרינדונג דער איינצעלנען שטראַפפּעללע. דער פערטהיידיגער דער יודען, דער פעסטער אדוואָקאַט דר׳ וו אי ס. האַט דיא אפּפּעללאַציאָן אנגעמעלדעט. דיא אנגעלעגענ־הייט קאָממט אַלזאָ עטצט פאָן דען ווייצע־געשאָאַן דעס העיעשער קאָמיטאַטעס. אויך נעגען דאס אור־טהייל דעס ווייצע־פּשעאַנס קאָנן איינע אפּעלאַ־ציאָן שטאַטטפינדען אונד צוויאַר אין דען מינסטער דעס אנגעגען. אים אַללגעמיינען מוס עס יעדאָך בעפרעמדען, דאס דיא אנגעלעגענהייט פאָן דען „פאַלטשען בעהאַנדען" אונד ניכט פאָן דען „אר־דענטליכען גערינטען" צור איסטראַנגע געלאַנגט. ביא „פאַלטשען בעהאַנדען" האַט עבען דאס אויפגעטען איינעס אדוואָקאַטען בלוט־ווענג גע־וויכט. — דר׳ ו אי ס קאָנגטע ביא איינעס אר־דענטליכען גערינטע בעריטענד מעהר ווירקען.

* (אי ב ע ר דען פאַלל דעס זי־מ ו נ ד ק ל י י נ) דער, וויא ווייט אין פאַלגעטצ־טער נומעער קורץ בעריכטעט, אין אינס נאַסטהויזע אין קעשקעמעט אים בעטטע טאַגט אויפגעפונדען ווירדע, ווירד נאַכטעגלייך גענעלדעט: עס האַט זיך נאָך גענויער אונטערזוכונג דער גע־ריכטס־אַרצטע הערוס־געשטעללט, דאס קליין זיך זעלבסט מיט „אַרזעניק" פערגיפטעט האַט. דיא בריעפטאַשע, אין וועלכער געלד אונד ווערטהזאַכען גענטאַלטען וואָר, איזט פערשוואַנדען. מאַן פער־מוטהעט יאָהר, דאס אין דיעזער דעס נאַסטהויזעס דיא בריעפ־טאַשע גענטעלדעט האַבען, אַללדינגס דיא גענען דאס נאַסטהויזעס אַלס אין דעדען גאַנגטע, וואַרדע אין ניכטס בעיזעזען וועדען גאַנגטע, דיא דיא מעלדונג: — זאָ וויי דיא מעלדונג, דיא אַ־צטע גאַנגען האַבסטענס גי־ב ט פערשטעהען. דיא אַ־צטע גאַנגען האַבסטענס זאַ־גען: דאס יעמאַנד דורך פערגיפטונג געשאַדען איזט. אַב דער אינגלייכע יעראַך זעלבסט גיפּ־גענאַממען, אָדער אַב דאס גיפּ אַזאַ דורך פרעמ־דע האַנד בייגעבראַכט וואַרדע — דיעס קאָנן דיא וויזהייט אַללער אַ־צטע אינמאַנלך ערגינדען. אין דיעזעס פאַללע איזט עס וואַהרשיינליכער. דאס גלייך קינגען זעלבסטמאָרד בעגינגען, זאָגדערן דאס

דאס דעריינינג, דער זיין שוועיס פיר דאס וואָהל דעס שפּאַנעס אומגעהעס, בעריים זיין מיס, זיין בלוט פיר דענולבען צו פערגיסען."

אים זעלבען אינגלייכע האַנט מאַן אין דער וואַנד, וואָ דער שאַנק שטאַנד, איינע בעזעהונג, דיא ליי־טע זאָהען זיך אום, אבער רעגיערונג, „אין דעם אַלען שראַנקע אום וואַהרשיינליך איינע ראַשע, וויא אַך אויך אין דער נאַכט מערקט, האַשען אין דיעזע וואַפּפּען־וואַל פעלע ראַשען אונד מייע איינגאַנג נעפונדען. דאָך ניכט מעהר דאָפאָן, דער טאַג בריכט גלענצענד העראַן, ווי מיסען אונס פאָרבעריישען, אונערע מיטבירגער צו עס־פּאַנגען; ווא ווערדען זיך באַלד אין אונזערעס פאַלאַסט פערזאַמעלן."

רעגיערונגס גון דיא פאַסטיציע, לעס דען וואַפ־פּען־וואַל פעסט שליעסען, „דאַמיט זיך דא ווייטער קיינע ראַשען אונד מייע איינשליכען אַללדען", (וואַסט ער) — אונד בעגאַנג זיך דאַנן אין בעגלייטונג דער וואַכט אין זיי־נען פאַלאַסט.

דיא פאַסטיציע קאָנגטען גון פייער אויסשטעהען, אַלס ווא רעגיערונגס אָהנע ווייטערעס עגטאַלאַסטען — דאָך זאַ־טע דער ערשראָקענע אָרטיי צו פאַוואַלדי: „עס ווערד אַס בעסטען, וועגן ווער אונס נאָך רעכטצייטיג פלוכטען ווירדען!"

„דאס דאַרפּט דוא ניכט טהון; (וואַסט פאַוואַלדי) עגטוועדער איזט ניכטס געשעהען, דאַנן איזט דיא פלוכט איבערפלוסיג, אָדער עס איזט עטוואַס געשעהען, דאַנן ווירד אינזערע פלוכט דען פערדאַכט נעגען אונס ערסט רעכט בעשטעהען. ווער בלייבען הער, אום מיס קעקע שטרעג אונד פרעגען מוטהע ווערד געפאַהר צו טראַגען."

זעבענאַנדצוואַנציגסטעס קאַפּיטעל.

נעגען מיטטאַג וואַר נון ווידער דאס גאַנצע וואַ־טע פאָלק אויף דעם מאַרקטפּלאַטץ פערזאַמעלט. האַנ־דעלטע עס זיך דא הויר אונס אייניג זעהר זוכטיגע וואַנ־דע. רעגיערונגס־אָלגלטע דא ווידער אין דער מיטטע דעס פאָלקעס ערשיינען, אום לויט אונד אַפּפּעלליך אין געגענוואַרט דעס פאָלקעס אונד אין געגענוואַרט אַללער נעגאַרדטען דער אויסווערטיגען מעכטע צו פערקינדיגען. דאס פאָן נון אַן גאַר קלין פּרעמדער קאַיזער אָדער קאָניג דיא אָבערהערי־שאַפט איבער דאָס אַנדע איינוולליגונג דעס פאָלקעס פיר־דען דאַרף.

רעגיערונגס־אויף באַלד אויף דער ערגעגי־פּיי־בונג (אַנדאַכט), וועלכע דא פיר איהן ערריכטעט וואַרדע, רעגיערונגס געבעטערטיגע אנשאַלאַג, ווען מאַרטפּטעטטער בליק, ווען נאַנצעס בעגעהרען וואַרען דערארט, וויא וא ערגעריטטע דיא אויסמערקאַמקייט צו פּעסטעלן פּפּרעגנ־אונד בייא דעריגער נעלעגענהייט וואַרדע דער אייגדריק נאָך ערהאַלטע דורך דאס בעאַנדערע אינטערעסטע דער פעסט־ליכקייט. —

פערטהיידיגט. נעגען 700 פערזאנען וואוירדען פער-וואונדעט. אללע יידענהייזער זיינד נעדרענג